

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	8Cdo/195/2019
Identifikačné číslo spisu:	1212204739
Dátum vydania rozhodnutia:	21.05.2020
Meno a priezvisko:	JUDr. Oľga Trnková
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2020:1212204739.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu Ing. Mgr. H. P., bývajúceho v L., zastúpeného LEGAL CARTEL s.r.o., so sídlom v Bratislave, Ľubinská č. 18, proti žalovanej B. S. bývajúcej v L., zastúpenej I.U.S JUDr. Katarína Marková, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Nám. Martina Benku č. 6, v mene ktorej koná konateľka a advokátka JUDr. Katarína Marková, o ochranu osobnosti, vedenom na Okresnom súde Bratislava II pod sp.zn. 16C/104/2012, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave zo 16. októbra 2018 sp.zn. 5Co/677/2014, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a .

Žalovanej priznáva náhradu trov dovolacieho konania proti žalobcovi v plnom rozsahu.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Bratislava II (ďalej aj ako „súd prvej inštancie“) rozsudkom zo 16. mája 2014 č.k. 16C/104/2012-174 zamietol žalobu, ktorou sa žalobca domáhal ochrany osobnosti požadovaným ospravedlnením žalovanej (špecifikovaným v žalobe) za jej tvrdenia o sexuálnom obťažovaní, ako aj náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch vo výške 50.000 eur. Žalovanej priznal plnú náhradu trov konania. Z vykonaného dokazovania mal preukázané, že žalobca si sám svojím správaním vyvolal stav, ktorý vyústil k tomu, že sa žalovaná rozhodla napísať sťažnosť, ktorú adresovala v tom čase už jej bývalým nadriadeným. Žalobca naopak ničím nepreukázal svoje tvrdenia, že sťažnosťou žalovanej došlo k poškodeniu jeho dobrého mena a žalovaná tak predmetnou sťažnosťou neporušila ustanovenia § 11 Občianskeho zákonníka, nakoľko zverejnila informácie, ktoré možno s najväčšou pravdepodobnosťou považovať za pravdivé a ktorými len vyjadrila kritiku voči jeho správaniu sa na pracovisku. Z výpovedí svedkov mal preukázané, že k skončeniu jeho pracovného pomeru došlo z organizačných dôvodov, nie v dôsledku sťažnosti, ako tvrdil žalobca. Preto súd dospel k záveru, že v danom prípade nedošlo k neoprávnenému zásahu do osobnostných práv žalobcu. Z uvedeného dôvodu nemal žalobca nárok ani na majetkovú ujmu, nakoľko nesplnil podmienku pre jej priznanie, a to, že by morálna satisfakcia nebola postačujúca.

2. Krajský súd v Bratislave (ďalej aj ako „odvolací súd“) na odvolanie žalobcu rozsudkom zo 16. októbra 2018 sp.zn. 5Co/677/2014 potvrdil napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie (§ 387 ods. 1 CSP) a žalovanej priznal náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100%. Konštatoval, že súd prvej inštancie vykonal rozsiahle dokazovanie, z tohto dokazovania vyvodil zodpovedajúce skutkové závery, pri zohľadnení skutočností, ktoré vyšli najavo v prospech i v neprospech žalobcu. „Tvrdenia o nevhodných sexuálnych návrhoch žalobcu v aute potvrdila svedkyňa L.. Pri incidente v kancelárii nebol nik prítomný, preto súd prvej inštancie na preukázanie hodnovernosti tvrdení žalovanej v sťažnosti správne považoval za postačujúce vyjadrenia svedkov (X., Ing. P., O., Ing. C., O.) k osobe žalobcu. Ako správne konštatoval súd prvej inštancie, povest' žalobcu vo vzťahu k ženám bola negatívna, viacerými svedkami charakterizovaná ako nevhodné správanie sa so sexuálnym podtónom. Uvedené tvrdenia logicky zapadajú do tvrdení žalovanej v sťažnosti ohľadom incidentu v kancelárii. Preto súd prvej inštancie dospel k správne záveru, že žalobca neunesol dôkazné bremeno ohľadom útoku žalovanej na jeho osobnostné práva tvrdeniami, uvádzanými v sťažnosti. Uvedenie pravdivých skutočností o správaní sa žalobcu nemožno považovať za útok do osobnostných práv fyzickej osoby, pokiaľ nie sú podané spôsobom, skresľujúcim pravdu, o čo v danom spore nejde. Svedok F. tvrdenia žalovanej nevyvrátil.“

3. Proti rozsudku odvolacieho súdu podal žalobca dovolanie, prípustnosť ktorého vyvodzoval z ustanovenia § 420 písm. f/ CSP. K porušeniu práva žalobcu na spravodlivý proces došlo podľa jeho názoru tým, že odvolací súd neoznámil čas a miesto verejného vyhlásenia rozsudku spôsobom a v lehote uvedenej v zákone, pokiaľ rozhodol bez nariadenia pojednávania. Odvolací súd sa v odôvodnení nevysporiadal riadne s námietkou, že súd prvej inštancie nevyhodnotil svedeckú výpoveď H. F.. Preto považoval jeho rozhodnutie za nedostatočne odôvodnené a arbitrárne.

4. Žalovaná vo vyjadrení k dovolaniu ho navrhla odmietnuť, resp. zamietnuť.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana sporu zastúpená advokátom (§ 429 ods. 1 CSP), v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), skúmal prípustnosť dovolania bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) a dospel k záveru, že dovolanie je potrebné odmietnuť.

6. V zmysle § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, (len) ak to zákon pripúšťa. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 CSP.

7. Dovolací súd je dovolacími dôvodmi viazaný (§ 440 CSP). Dovolacím dôvodom je nesprávnosť vytýkaná v dovolaní (porovnaj § 428 CSP). Pokiaľ nemá dovolanie vykazovať nedostatky, ktoré v konečnom dôsledku vedú k jeho odmietnutiu podľa § 447 písm. f/ CSP, je (procesnou) povinnosťou dovolať sa vysvetliť v dovolaní, z čoho vyvodzuje prípustnosť dovolania a označiť v dovolaní náležitým spôsobom dovolací dôvod (§ 420 alebo § 421 CSP v spojení s § 431 ods. 1 CSP a § 432 ods. 1 CSP). V dôsledku spomenutej viazanosti dovolací súd neprejednáva dovolanie nad rozsah, ktorý dovolať vymedzil v dovolaní uplatneným dovolacím dôvodom.

8. Žalobca vyvodzuje prípustnosť svojho dovolania z ustanovenia § 420 písm. f/ CSP, podľa ktorého je dovolanie prípustné (proti rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej, alebo ktorým sa konanie končí), ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

9. Z hľadiska prípustnosti dovolania v zmysle § 420 písm. f/ CSP nie je významný subjektívny názor dovolať sa tvrdiaceho, že sa súd dopustil vady zmätočnosti v zmysle tohto ustanovenia; rozhodujúce je výlučne zistenie (záver) odvolacieho súdu, že k tejto procesnej vade skutočne došlo. K obdobnému právnomu názoru dospel najvyšší súd vo viacerých rozhodnutiach (napr. sp.zn. 3Cdo/41/2017, 3Cdo/214/2017, 8Cdo/5/2017, 8Cdo/73/2017). Dovolací súd preto skúmal, či došlo k uvedenej procesnej vade majúci na zreteli, že podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických

a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nezávislom a nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Integrovanou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky. Z práva na spravodlivý súdny proces ale pre procesnú stranu nevyplýva jej právo na to, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi a predstavami, preberal a riadil sa ňou predpokladaným výkladom všeobecne záväzných predpisov, rozhodol v súlade s jej vôľou a požiadavkami, ale ani právo vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ňou navrhnutých dôkazov súdom a dožadovať sa ňou navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (pozri napríklad rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky sp.zn. IV. ÚS 252/04, I. ÚS 50/04, I. ÚS 97/97, II. ÚS 3/97, II. ÚS 251/03).

10. V danom prípade žalobca v dovolaní namietal, že odvolací súd neoznámil čas a miesto verejného vyhlásenia rozsudku spôsobom a v lehote uvedenej v zákone a že v odôvodnení sa nevysporiadal riadne s námietkou, že súd prvej inštancie nevyhodnotil svedeckú výpoveď H. F..

11. Podľa § 219 ods. 3 CSP vo veciach, v ktorých súd rozhoduje rozsudkom bez nariadenia pojednávania, oznámi miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku na úradnej tabuli a na webovej stránke príslušného súdu v lehote najmenej päť dní pred jeho vyhlásením. Ak o to strana požiada, súd jej oznámi miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku elektronickými prostriedkami.

12. V danom prípade z obsahu spisu vyplýva, že odvolací súd rozhodol rozsudkom bez nariadenia pojednávania. Procesné strany boli pritom riadne upovedomené o čase a mieste verejného vyhlásenia rozsudku odvolacieho súdu spôsobom, ktorý zodpovedá zákonu (§ 385 ods. 1 a contrario v spojení s § 219 ods. 3 C.s.p.). Na čl. 239 je realizovaný pokyn sudcu na postup podľa § 219 ods. 3 CSP a miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku bolo odvolacím súdom oznámené vyvesením na úradnej tabuli dňa 9. októbra 2018, t.j. 5 dní pred jeho vyhlásením. Žalobca nepožiadala súd o takéto oznámenie elektronickými prostriedkami. Námietka, že postupom odvolacieho súdu došlo k procesnej vade v zmysle § 420 písm. f/ C.s.p., je preto neopodstatnená.

13. V posudzovanom prípade obsah spisu nedáva podklad ani pre záver, že odvolací súd svoje rozhodnutie odôvodnil spôsobom, ktorým by založil procesnú vadu zmatečnosti v zmysle § 420 písm. f/ C.s.p.

14. Najvyšší súd predovšetkým pripomína, že právo na určitú kvalitu súdneho konania, ktorej súčasťou je aj právo strany sporu na dostatočné odôvodnenie súdneho rozhodnutia, je jedným z aspektov práva na spravodlivý proces. Z práva na spravodlivé súdne konanie vyplýva totiž aj povinnosť všeobecného súdu zaoberať sa účinne námietkami, argumentmi a dôkaznými návrhmi strán (avšak) s výhradou, že majú význam pre rozhodnutie (I. ÚS 46/05). Povinnosťou všeobecného súdu je uviesť v rozhodnutí dostatočné a relevantné dôvody, na ktorých svoje rozhodnutie založil. Dostatočnosť a relevantnosť týchto dôvodov sa musí týkať tak skutkovej, ako i právnej stránky rozhodnutia (napr. III. ÚS 107/07). Odôvodnenie súdneho rozhodnutia v opravnom konaní nemusí odpovedať na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní, zostali sporné alebo sú nevyhnutné na doplnenie dôvodov rozhodnutia, ktoré sa preskúmava v odvolacom konaní (II. ÚS 78/05). Treba zdôrazniť, že len výnimočne, keď písomné vyhotovenie rozhodnutia neobsahuje žiadne dôvody alebo neobsahuje zásadné vysvetlenie dôvodov podstatných pre rozhodnutie súdu, môže ísť o skutočnosť, ktorá zakladá prípustnosť a súčasne aj dôvodnosť dovolania podľa § 420 písm. f/ CSP.

15. Najvyšší súd po preskúmaní veci nezistil, že by v danej veci išlo o takýto extrémny prípad vybočenia z medzí ustanovenia § 393 ods. 2 CSP, ktorým by došlo k porušeniu práva žalobcu na spravodlivý proces. V odôvodnení svojich rozhodnutí súdy oboch nižších inštancií popísali obsah podstatných skutkových tvrdení strán a dôkazov vykonaných v konaní. Uviedli, z ktorých dôkazov vychádzali a ako ich vyhodnotili, zároveň citovali ustanovenia, ktoré aplikovali a z ktorých vyvodili svoje právne závery.

Žalobca v súvislosti s nedostatočným odôvodnením namietal, že súd prvej inštancie nijak nevyhodnotil výpoveď svedka F. a odvolací súd sa s touto námietkou nevysporiadal. Z rozhodnutia súdu prvej inštancie pritom vyplýva, že tento svedok nepočul vyjadrenie žalobcu počas cesty, ktoré je predmetom sťažnosti žalovanej. „Počas cesty sa snažil nepočúvať cestujúcich avšak jediné čo mu z cesty zarezoňovalo z rozhovoru navrhovateľa s odporkyňou bolo, že sa rozprávali o priateľovi odporkyne, kde hovorili, že je hip-hopper.“ Z vyjadrení svedkov (Ing. A. X., Ing. E. C. alebo H. O.) vyplynulo, že žalobca často používal na adresu svojich kolegyň rôzne dvojzmyselné poznámky a narážky sexuálneho charakteru. Svedkyňa B. L., ktorá cestovala spolu so žalobcom a žalovanou v motorovom vozidle potvrdila tvrdenia uvádzané žalobkyňou v sťažnosti. Z vykonaného dokazovania mal súd prvej inštancie za preukázané, že žalobca sa neadekvátne správal vzhľadom na svoje postavenie a sám si svojím správaním vyvolal stav, ktorý vyústil k podaniu sťažnosti žalovanou. Odvolací súd v odôvodnení uvádza, že svedok F. tvrdenia vyššie uvedených svedkov nevyvrátil (podrobne uvedené v bode 10 rozhodnutia). Jeho myšlienkový postup je v odôvodnení dostatočne vysvetlený nielen poukazom na všetky rozhodujúce skutočnosti zistené vykonaným dokazovaním, ale tiež s poukazom na právne závery, ktoré prijal. Z odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu vyplýva, že potvrdil rozhodnutie súdu prvej inštancie ako vecne správne, nakoľko vykonal rozsiahle dokazovanie, z tohto dokazovania vyvodil zodpovedajúce skutkové závery, pri zohľadnení skutočností, ktoré vyšli najavo v prospech i v neprospech žalobcu. Je preto zrejmé, ako a z akých dôvodov odvolací súd rozhodol a podľa názoru dovolacieho súdu má odôvodnenie rozhodnutia odvolacieho súdu (ktoré treba v spojení s rozhodnutím súdu prvej inštancie chápať ako jeden vecný celok) všetky náležitosti v zmysle § 393 CSP. Samotná skutočnosť, že dovolateľ so skutkovými a právnymi závermi vyjadrenými v odôvodnení rozhodnutia odvolacieho súdu nesúhlasí a nestotožňuje sa s ním, nemôže sama osebe viesť k založeniu prípustnosti dovolania podľa § 420 písm. f/ CSP, pretože do práva na spravodlivý proces nepatrí právo na to, aby bola strana pred všeobecným súdom úspešná, teda aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi a predstavami, preberal a riadil sa ňou predkladaným výkladom všeobecne záväzných predpisov, rozhodol v súlade s jej vôľou a požiadavkami. Ale ani právo vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ňou navrhnutých dôkazov súdom, prípadne dožadovať sa ňou navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (IV. ÚS 252/04, I. ÚS 50/04, I. ÚS 98/97, II. ÚS 3/97 a II. ÚS 251/03).

16. Vzhľadom na uvedené dovolací súd dospel k záveru, že žalobca neopodstatnene namieta, že mu odvolací súd nesprávnym procesným postupom znemožnil uskutočňovať jeho patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 písm. f/ CSP).

17. Z týchto dôvodov dospel najvyšší súd k záveru, že dovolanie v danej veci smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je prípustné, preto dovolanie odmietol podľa § 447 písm. c/ CSP.

18. Žalovaná bola v dovolacom konaní v plnom rozsahu úspešná voči žalobcovi (§ 255 ods. 1 CSP), a preto jej súd priznal náhradu trov konania v celom rozsahu. O nároku na náhradu trov rozhodol najvyšší súd podľa ustanovení § 453 ods. 1 a § 262 ods. 1 CSP.

19. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.